

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Elena Lisnic, împotriva sentinței Judecătorei Bălți din 28 septembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2017, în privința inculpatului

*Poianschi Victor XXXXXXX, născut la
xx xxxxxx xxxx, originar și locuitor al mun. Xxxxx, str.
XXXXXXX xxx ap. xx, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare, 12.07.2017 – 28.09.2017,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>20.10.2017 – 06.12.2017,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>02.03.2018 – 18.04.2018.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 28 septembrie 2017, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Poianschi Victor a fost condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale, ce constituie 15.000 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, la o dată nestabilă de organul de urmărire penală, inculpatul Poianschi Victor a dobândit ilegal un pachet din hârtie în care se afla o masă vegetală mărunțită de culoare verde, cu miros specific, pe care o păstra la domiciliul său. Astfel, la 09 mai 2017, orele 23.30, în baza informației operative înregistrată în Inspectoratul de Poliție Bălți cu nr. 313, parvenite de la Poianschi O.,

precum că soțul Poianschi V. întrebuințează cânepă, ca urmare a deplasării colaboratorilor de poliție la domiciliul ultimilor din mun. Xxxxx, str. XXXXXXX xxx ap. xx, inculpatul, fiind suspectat că a consumat substanțe narcotice, a fost escortat la Dispensarul Narcologic din mun. Bălți, unde conform procesul-verbal nr. 406 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 09.05.2017, i s-a constatat consecințe ale consumului produselor sau substanțelor stupefiante (THC, canabioli), ebrietate alcoolică. Tot la 09 mai 2017, în rezultatul percheziției efectuate la domiciliu inculpatului din mun. Xxxxx, str. XXXXXXX xxx ap. xx, conform procesului-verbal de efectuare a percheziției din 09.05.2017, au fost depistate și ridicate o sticlă din masă plastică cu capacitatea de 3 litri, tăiată, pe pereții interiori ai căreia erau prezente urme de culoare brună cu miros specific și un pachetel din hârtie, de culoare albă colorată, în care se afla o masă vegetală mărunțită de culoare verde, cu miros specific, care potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-651 din 12.06.2017 reprezintă marihuana, în cantitate de 2,147 gr., iar pe pereții sticlei din masă plastică, au fost depistate urme de rășină din cannabis în cantitate de 0,0004 gr. Marihuana și rășina din cannabis - sunt incluse în lista nr. 1, Tabelul nr. 1 „Substanțele stupefiante și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale” aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1088 din 05.10.2004 cu modificările ulterioare.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Deoarece aceste probe dovedesc vinovăția inculpatului, instanța i-a încadrat acțiunile în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, ca circulația ilegală a substanțelor narcotice fără scop de înstrăinare, adică procurarea, transportarea, păstrarea ilegală a substanțelor narcotice, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 16, 61, 75 – 78 Cod penal și 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța a conchis asupra netemeinicii solicitării procurorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei, pe motiv că expertiza judiciară a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea constatărilor pe caz, ce la rândul său a determinat încadrarea juridică a faptei, iar acțiunile procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, sunt puse în sarcina părții acuzării.

3. Procurorul în Procuratura mun. Bălți, Rodica Tataru, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasată de la inculpat suma de 2818 lei, în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Apelanta a invocat că cheltuielile în mărime de 2800 lei au fost suportate pentru efectuarea expertizei chimice nr. 34/12/2-R-651 din 12.06.2017 și 18 lei pentru examinarea medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 09.05.2017, conform procesului verbal nr. 406.

Cu toate că acuzatorul de stat a solicitat încasarea de la inculpat în folosul statului a cheltuielilor judiciare, instanța de judecată nu s-a expus la acest fapt.

Conform art. 227-229 Cod de procedură penală, cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza

penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Conform art. 385 alin. (1) p.14 Cod de procedură penală, instanța, la adoptarea sentinței, trebuie să soluționeze cine și în ce proporții trebuie obligat să plătească cheltuielile de judecată.

Potrivit art. 397 p. 5) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței trebuie să mai cuprindă și dispoziția referitoare la repararea cheltuielilor judiciare.

Astfel, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2017, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond întemeiat a respins încasarea de la inculpat a sumei de 2818 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare în contul statului.

Or, potrivit art.143 alin. (1) pct. 6), alin. (2) Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză. Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Conform art.75 alin. (3) al Legii nr. 68 din 14.04.2016, cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat.

Astfel, având în vedere că, în speță efectuarea expertizei nu a fost dispusă la cererea și inițiativa apărării, dar a fost dispusă de către organul de urmărire penală în vederea constatării la Poianschi V. a stării de ebrietate și a naturii ei, precum și constatarea componenței chimice a substanțelor ridicate în cadrul percheziției efectuate la domiciliul lui, ce la rândul său a determinat încadrarea juridică a faptei, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii fiind puse în sarcina părții acuzării, este neîntemeiată solicitarea apelantului cu privire la încasarea acestor cheltuieli din contul părții apărării.

Totodată, neindicarea în dispozitivul sentinței a soluției privind respingerea solicitării procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare, nu condiționează casarea sentinței, odată ce respectiva chestiune a fost eficient motivată și argumentată în partea descriptivă a sentinței.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Elena Lisnic, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că cheltuielile au fost suportate de stat în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare în cardul acțiunilor de urmărire penală, cheltuieli care nu ar fi fost suportate dacă inculpatul nu ar fi comis infracțiunea în baza căreia a fost condamnat.

Conform art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Potrivit art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Astfel, instanța de apel nu a clarificat obiectiv necesitatea neîncasării cheltuielilor de judecată, adoptând o decizie neargumentată în această latură.

În drept, recursul este fondat pe temeiul din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al procurorului, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.**, **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind chestiunea cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, în cazurile când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

Pe lângă aceasta, recursul ordinar, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. **5.** din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare

în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Elena Lisnic, împotriva sentinței Judecătoriei Bălți din 28 septembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2017, în privința inculpatului Poianschi Victor XXXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 mai 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco